

Sestry a bratři,

Chci vás dnes všechny pochválit. Hodně pochválit. Za to, že milujete svoji církev natolik, že na ni přispíváte: církevní příspěvky, sbírky, dary. Ochotného dárce miluje Bůh, říká nám Písmo. Je to správné a bohumilé. Neděláme to však proto, že je to správné a bohumilé, ani proto, že je to napsané v nějakém manuálu pro dobrého křesťana. Děláte to od srdce. A rádi. Každý podle svých možností.

Každá oběť z hloubi srdce nás táhne k Bohu blíž. Všimněme si chudou vdovu, na kterou se dívá Ježíš sedící nedaleko chrámové pokladnice. Přichází do chrámu vhodit oběť: korban. Hebrejský výraz pro oběť „karban“ je odvozen od slovesa, která znamená „přitáhnout blíž“. Židé věřili stejně jako my, že upřímná oběť, jakákoli, nás táhne k Bohu blíž. Abychom však pochopili konání této ženy, musíme číst velmi pozorně: vdova nehází svoji oběť do chrámové pokladnice, nýbrž do jedné z kasiček pro **dobrovolné** oběti. Každý dospělý zdravý židovský muž měl povinnost ročně odvést půl stříbrného šekelu jako daň chrámu do chrámové pokladnice (něco jako náš církevní příspěvek, kdyby byl nuceně povinný). V chrámu bylo 7 takovýchto pokladnic pro tento povinný poplatek. Tímto nařízením dle Židů Bůh stírá rozdíly mezi bohatým a chudým. Každý měl povinnost zaplatit stejně a v částce, kterou si za rok mohl každý jeden dovolit i žebrák a chudák. Bylo to asi v hodnotě 400Kč. Tímto korbanem děkoval každý muž každý rok za svoji duši a život a život členů jeho rodiny. Povinná oběť byla úkonem absolutní úcty Bohu. Kněží a zákoníci navíc tvrdili, že Bůh přikázal právě proto půl šekel, že můj půl šekel potřebuje tvůj půl šekel, aby společně byli jedním šekelem. Přes tento povinný korban (oběť) se měli Židé přiblížit nejenom Bohu, ale i sobě navzájem – jako bratři a sestry bojující za společnou věc, společnou víru a táhnoucí za jeden provaz.

Tento povinný korban však nemuseli platit vdovy, ženy ani děti a nemocní. V chrámu byly kromě pokladnic pro povinnou daň ještě další kasičky: z historických zdrojů víme, že 6 dalších kasiček bylo označeno nápisem „pro dobrovolné oběti“ Právě sem dával každý již plně svobodně, a tak jak mu poroučelo srdce. Bohatí často a mnoho, aby je všichni viděli a obdivovali a budovali si auru svatosti. Chudí zase málo a málokdy a nikdo si je nevšímal. Čteme, že tato vdova obětovala pouhé dvě drobné mince, dohromady čtyřák. Nejmenší mince nejmenší hodnoty, jaké tehdy v Izraeli byly. Ty dvě drobné mince byly bronzový penízek o velikosti nehtu vašeho malíčku. Potřebovali jste tehdy 20 takovýchto mincí abyste si koupili placku chleba. 20!

Tato vdova je na tom velice špatně: v židovství byli vdovy chráněny od takovéhoho krutého osudu totální bída a chudoby tzv. levirátním právem: bratr zesnulého manžela měl povinnost přijmout vdovu po bratrovi za svou další manželku a byla-li bezdětná zplodit s ní děti, aby nevymřel rod jeho bratra. Jenomže zesnulý manžel patrně bratry ani další rodinu živou neměl – nikoho, kdo by tuto vdovu přijal. Chudí pak směli sbírat popadané ovoce a klasy ze sadů a polí jiných lidí. Když ale nebyla sklizeň bylo to nesmírně náročné přežít. Je to ubohý osud možná jako osud tisíců vdov někde v Syrii nebo Afghánistánu. Žila doslova z hodiny na hodinu.

A přesto: nikdo ji nenutí, no ona přichází do chrámu a vhodí jako dobrovolnou oběť celý svůj oběd o velikosti desetiny placky chleba. Je to všechno, co má a bude na oběd hladová. Tato žena se však ve svém trápení a starostech touží v ten den přiblížit Bohu ještě víc: dalším korbanem

(obětí) plně dobrovolnou. Dá všechno, co v té chvíli má: všechno odevzdá Bohu. Nejenom ty dvě mince na oběd: ale celou svoji bytost ve všech jejích problémech a starostech.

Ví, že 2 měděné leptony si zakrátko vydělá. Nyní však potřebuje více než chléb sílu od Boha do jejího života: proto v chrámu nechá celou sebe se vším, co v dané chvíli má – z vděčnosti, že Bůh jí dává sílu na každý den, vykoná svoji oběť a jde se pomodlit a prosit o sílu do dne.

Bohoslužba, i ta dnešní, je pozvání nechat celou svoji bytost na chvíli Bohu – shodit ze sebe své trápení a starosti, nebýt vázán svými starostmi, ale i v těch těžkých situacích života cítit někoho kdo mě drží za ruku a dodává sílu do života. Jak se k němu přiblížit líp, než zde před oltářem nechat celého sebe se vším, co mám a co jsem? A pak se ponořit do modlitby, zpěvu a proseb s touto skromnou vdovou.

Čteme, že ta vdova vhodila do kasy celé své jmění. V řečtině je tu však napsané: *celý svůj bios*. Bios znamená v řečtině „způsob života a přežití“. Nejde tady o výzvu k odhození celého majetku. Jde tady o vložení celého způsobu našeho života a bytí do Božích rukou. Je to jako počítače: představte si, i počítač má svůj bios: tak se to doopravdy jmenuje. BIOS je to něco jako podmínka pro správný start počítače, ve kterém lze nastavit nejrůznější věci. BIOS je to, co počítači umožňuje zapnout se i vypnout a ovládat součástky v něm. Bios je to, co dává počítači jakýsi život. Bez BIOS-u počítač nepoběží. Počítač se špatným BIOS-em se možná nezapne vůbec, možná vypne v nesprávné chvíli, nebo se bude zapínat a vypínat dokola. BIOS je důležitý – je to tedy takové plíce počítače. Nejsme počítače, ale s námi to funguje stejně. Náš bios – start i konec dne – naše zapnutí, když se ráno vzbudíme i vypnutí, když usneme, nebo se ztišíme - by taktéž měl být zdravý, udržovaný a ve správných rukou. Ta vdova cítila v té chvíli, že to nejlepší, co pro ten den může udělat, je dát celý svůj život, celý svůj bios, do rukou Boha a přijít prosit o vnitřní sílu.

Ty dva penízky, které vhodila, též mají své krásné poselství: hasmoneovský lepton byla taková zvláštní mince: na lící straně měla vyraženo slunce s 8 paprsky: v židovství je 8 číslem nového začátku, nové naděje a slunce je symbolem Boží péči o cestu člověka jeho životem.

Na rubu měl hasmoneovský měděný lepton vyraženu zase kotvu. Symbol stability a pevnosti v rozbouraném moři. Život člověka je mnohdy tomuto podobný: žijeme své životy s různými starostmi a problémy této doby. Každý jeden z nás.

Je dobré a duši prospěšné hledat slunce na cestu životem, sílu k novým začátkům a mít své vnitro pevné a stabilní. Spolu s touto vdovou hodíme pro tuto hodinku pryč svůj kodrant spolu obavami, co bude a jako to bude a s čistým srdcem odlehčeným od břemene starostí během této hodinky hledáme Boží slunce na svoji životní cestu, sílu k novým začátkům a ukotvíme své vnitro v naději, kterou ani smrt dosud nedokázala zbořit. Naše vnitro z tohoto Božího domu pak odejde oddechutější, silnější a stabilnější, než když jsme sem vkročili.